

Soraya Kuklińska: Brytyjska zdrada wobec Kozaków

Podczas II wojny światowej niejedynym mieszkańiec Związku Sowieckiego stanął przed dylematem: opowiedzieć się po stronie nazizmu czy komunizmu.

[Zbrodnie sowieckie ZSRS](#)

28.05.2026

Wielu Rosjan, Białorusinów, Ukraińców, Turkmenów, Azerów, Tatarów itd. zdawało sobie sprawę z tego, czym naprawdę jest sowiecki porządek. Przeżyli Wielki Głód, łagry, kołchozy i deportacje. Zdecydowali się założyć niemieckie mundury nie z miłości do Adolfa Hitlera czy zachwyty nad wyznawanymi przez nazistów ideami, a przeciwko Józefowi Stalinowi i temu, co uosabiał. Sprzymierzyli się z armią Hitlera dla lepszego jutra. Nie inaczej było z Kozakami.

Tragedia tych ludzi wynikała z miejsca i czasu, w którym żyli. Próbuąc przeżyć, musieli wybrać między dwoma totalitarnymi dyktaturami. Jedynym wyborem, który dawał im nadzieję na pokonanie Stalina i bolszewizmu, było wstąpienie do niemieckiego Wehrmachtu, w którym również nimi gardzono i traktowano ich jak podludzi. Propaganda sowiecka mówiła, że są zdrajcami i obiecywała im odpowiednią karę po wygraniu wojny. Sowietom słowa dotrzymali, jeńcy z *Ostlegionen* po wojnie zostali przekazani przez aliantów ZSRR. Większość z tych żołnierzy rozstrzelano. Pozostałych wysłano do łagrów, gdzie mieli minimalne szanse przeżycia. Tak samo potraktowano ich rodziny.

Wojenne losy Kozaków

Kozacy nie popierali władzy bolszewików i już w czasie wojny domowej 1917 r. walczyli przeciwko nim. W odwecie byli prześladowani i represjonowani w latach dwudziestych i trzydziestych XX w. Gdy nad Don dotarły oddziały niemieckie, Kozacy do nich dołączyli. Do walki z Rosjanami po stronie niemieckiej przyłączyli się najważniejsi atamani: Piotr Krasnow, Andriej Szkuro i Timofiej Domarow. Nie kierowała nimi fascynacja nazizmem, nie popierali ideologii. Chcieli odzyskać wolność i pokonać Stalina. Jak stwierdził jeden z dowódców 1. Kozackiej Dywizji Kawalerii Oberst Alexander von Bosse

„Wysilek Kozaków podjęty w celu oswobodzenia ojczyzny z rąk znienawidzonego bolszewickiego oprawcy pchnął ich w szeregi armii niemieckiej, z pomocą której zamierzali odzyskać utraconą wolność”.

Kozacy wspierali niemieckie oddziały w walkach frontowych. Poza tym wykorzystywano ich do działań tyłowych, czyli walk antypartyzanckich. 1. Kozacka Dywizja Kawalerii (późniejszy XV Kozacki Korpus Kawalerii) dowodzona przez Helmutha von Pannwitza trafiła do Jugosławii i walczyła z komunistycznymi partyzantami Josipa Tito. Część kozackich jednostek skierowano również na Nowogródczyznę do walki z sowieckimi partyzantami. Kilka uczestniczyło również w tłumieniu Powstania Warszawskiego w 1944 r.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Piotr Krasnow